

piątek, 29.09.2023

Dziś Święto świętych Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała

Aniołowie są istotami ze swej natury różnymi od ludzi. Należą do stworzeń, są nam bliscy, dlatego Kościół obchodzi ich święto. Do ostatniej reformy kalendarza kościelnego (z 14 lutego 1969 r.) istniały trzy odrębne święta: św. Michała czczono 29 września, św. Gabriela - 24 marca, a św. Rafała - 24 października. Obecnie wszyscy trzej archaniołowie są czczeni wspólnie. **ARCHANIOŁ MICHAŁ** W tradycji chrześcijańskiej Michał to pierwszy i najważniejszy spośród aniołów (Dn 10, 13; 12, 1; Ap 12, 7 nn), obdarzony przez Boga szczególnym zaufaniem. Hebrajskie imię *Mika'el* znaczy "Któż jak Bóg". Według tradycji, kiedy Lucyfer zbuntował się przeciwko Bogu i do buntu namówił część aniołów, Archanioł Michał miał wystąpić i z okrzykiem "Któż jak Bóg" wypowiedzieć wojnę szatanom. W Piśmie świętym pięć razy jest mowa o Michale. W księdze Daniela jest nazwany "jednym z przedniejszych książąt nieba" (Dn 13, 21) oraz "obrońcą ludu izraelskiego" (Dn 12, 1). Św. Jan Apostoł określa go w Apokalipsie jako stojącego na czele duchów niebieskich, walczącego z szatanem (Ap 12, 7). Św. Juda Apostoł podaje, że jemu właśnie zostało zlecone, by strzegł ciała Mojżesza po jego śmierci (Jud 9). Św. Paweł Apostoł również o nim wspomina (1 Tes 4, 16). Jest uważany za anioła sprawiedliwości i sądu, łaski i zmiłowania. Jeszcze bardziej znaczenie św. Michała akcentują księgi apokryficzne: *Księga Henocha*, *Apokalipsa Barucha* czy *Apokalipsa Mojżesza*, w których Michał występuje jako najważniejsza osoba po Panu Bogu, jako wykonawca planów Bożych odnośnie ziemi, rodzaju ludzkiego i Izraela. Michał jest księciem aniołów, jest aniołem sądu i Bożych kar, ale też aniołem Bożego miłosierdzia. Pisarze wczesnochrześcijańscy przypisują mu wiele ze wspomnianych atrybutów; uważają go za anioła od szczególnie ważnych zleceń Bożych. Piszą o nim m.in. Tertulian, Orygenes, Hermas i Didymus. Jako *praepositus paradisi* ma ważyć dusze na Sądzie Ostatecznym. Jest czczony jako obrońca Ludu Bożego i dlatego Kościół, spadkobierca Izraela, czci go jako swego opiekuna. Papież Leon XIII ustanowił osobną modlitwę, którą kapłani odmawiali po Mszy świętej z ludem do św. Michała o opiekę nad Kościołem. Kult św. Michała Archanioła jest w chrześcijaństwie bardzo dawny i żywy. Sięga on wieku II. Symeon Metafrast pisze, że we Frygii, w Małej Azji, św. Michał miał się objawić w Cheretopa i na pamiątkę zostawić cudowne źródło, do którego śpieszyły liczne rzesze pielgrzymów. Podobne sanktuarium było w Chone, w osadzie odległej 4 km od Kolosów, które nosiło nazwę "Michelion". W Konstantynopolu kult św. Michała był tak żywy, że posiadał on tam już w VI w. aż 10 poświęconych sobie kościołów, a w IX w. kościołów i klasztorów pod jego wezwaniem było tam już 15. Sozomenos i Nicefor wspominają, że nad Bosforem istniało sanktuarium św. Michała, założone przez cesarza Konstantyna (w. IV). W samym zaś Konstantynopolu w V w. istniał obraz św. Michała, czczony jako cudowny w jednym z klasztorów pod jego imieniem. Liczni pielgrzymi zabierali ze sobą część oliwy z lampy płonącej przed tym obrazem, gdyż według ich opinii miała ona własności lecznicze. W Etiopii każdy 12. dzień miesiąca był poświęcony św. Michałowi. W Polsce powstały dwa zgromadzenia zakonne pod wezwaniem św. Michała: męskie (michalitów) i żeńskie (michalitek), założone przez błogosławionego Bronisława Markiewicza (+ 1912, beatyfikowanego przez kard. Józefa Glempa w Warszawie w czerwcu 2005 r.). Św. Michał Archanioł jest patronem Cesarstwa Rzymskiego, Papui Nowej Gwinei, Anglii, Austrii, Francji, Hiszpanii, Niemiec, Węgier i Małopolski; diecezji łomżyńskiej; Amsterdamu, Łańcuta, Sanoka i Mszany Dolnej; ponadto także mierniczych, radiologów, rytowników, szermierzy, szlifierzy, złotników, żołnierzy. Przyzywany jest także jako opiekun dobrej śmierci. W ikonografii św. Michał Archanioł przedstawiany jest w tunice i paliuszu, w szacie władcy, jako wojownik w zbroi. Skrzydła św. Michała są najczęściej białe, niekiedy pawie. Włosy upięte opaską lub diademem. Jego atrybutami są: globus, krzyż, laska, lanca, miecz, oszczep, puklerz, szatan w postaci smoka u nóg lub skrzepowany, tarcza z napisem: *Quis ut Deus* - "Któż jak Bóg", waga. **ARCHANIOŁ GABRIEL** Gabriel po raz pierwszy pojawia się pod tym imieniem w Księdze Daniela (Dn 8, 15-26; 9, 21-27). W pierwszym wypadku wyjaśnia Danielowi znaczenie tajemniczej wizji

barana i kozła, ilustrującej podbój przez Grecję potężnych państw Medów i Persów; w drugim wypadku archanioł Gabriel wyjaśnia prorokowi Danielowi przepowiednię Jeremiasza o 70 tygodniach lat. Imię "Gabriel" znaczy tyle, co "mąż Boży" albo "wojownik Boży". W tradycji chrześcijańskiej (Łk 1, 11-20. 26-31) przynosi Dobrą Nowinę. Ukazuje się Zachariaszowi zapowiadając mu narodziny syna Jana Chrzciciela. Zwiastuje także Maryi, że zostanie Matką Syna Bożego. Według niektórych pisarzy kościelnych Gabriel był aniołem stróżem Świętej Rodziny. Przychodził w snach do Józefa (Mt 1, 20-24; 2, 13; 2, 19-20). Miał być aniołem pocieszenia w Ogrójcu (Łk 22, 43) oraz zwiastunem przy zmartwychwstaniu Pana Jezusa (Mt 28, 5-6) i przy Jego wniebowstąpieniu (Dz 1, 10). Niemal wszystkie obrządki w Kościele uroczystość św. Gabriela mają w swojej liturgii tuż przed lub tuż po uroczystości Zwiastowania. Tak było również w liturgii rzymskiej do roku 1969; czczono go wówczas 24 marca, w przeddzień uroczystości Zwiastowania. Na Zachodzie osobne święto św. Gabriela przyjęło się dopiero w wieku X. Papież Benedykt XV w roku 1921 rozszerzył je z lokalnego na ogólnokościelne. Pius XII 1 kwietnia 1951 r. ogłosił św. Gabriela patronem telegrafu, telefonu, radia i telewizji. Św. Gabriel jest ponadto czczony jako patron dyplomatów, filatelistów, posłańców i pocztowców. W 1705 roku św. Ludwik Grignon de Montfort założył rodzinę zakonną pod nazwą Braci św. Gabriela. Zajmują się oni głównie opieką nad głuchymi i niewidomymi. W ikonografii św. Gabriel Archanioł występuje niekiedy jako młodzieniec, przeważnie uskrzydłony i z nimbem. Odziany w tunikę i paliusz, czasami nosi szaty liturgiczne. Na włosach ma przepaskę lub diadem. Jego skrzydła bywają z pawich piór. Szczególnie ulubioną sceną, w której jest przedstawiany w ciągu wieków, jest Zwiastowanie. Niekiedy przekazuje Maryi jako herold Boży zapieczętowany list lub zwój. Za atrybut służy mu berło, lilia, gałązka palmy lub oliwki. ?ARCHANIOŁ RAFAŁ Rafał przedstawił się w Księdze Tobiasza, iż jest jednym z "siedmiu aniołów, którzy stoją w pogotowiu i wchodzą przed majestat Pański" (Tb 12, 15). Występuje w niej pod postacią ludzką, przybiera pospolite imię Azariasz i ofiarowuje młodemu Tobiaszowi wędrującemu z Niniwy do Rega w Medii swoje towarzystwo i opiekę. Ratuje go z wielu niebezpiecznych przygód, przepędza demona Asmodeusza, uzdrawia niewidomego ojca Tobiasza. Hebrajskie imię Rafael oznacza "Bóg uleczył". Ponieważ zbyt pochopnie używano imion, które siedmiu archaniołom nadały apokryfy żydowskie, dlatego synody w Laodycei (361) i w Rzymie (492 i 745) zakazały ich nadawania. Pozwoliły natomiast nadawać imiona Michała, Gabriela i Rafała, gdyż o tych wyraźnie mamy wzmianki w Piśmie świętym. W VII w. istniał już w Wenecji kościół ku czci św. Rafała. W tym samym wieku miasto Kordoba w Hiszpanii ogłosiło go swoim patronem. Św. Rafał Archanioł ukazuje dobroć Opatrzności. Pobożność ludowa widzi w nim prawzór Anioła Stróża. Jest czczony jako patron aptekarzy, chorych, lekarzy, emigrantów, pielgrzymów, podróżujących, uciekinierów, wędrowców i żeglarzy. W ikonografii św. Rafał Archanioł przedstawiany jest jako młodzieniec bez zarostu w typowym stroju anioła - tunice i chlamidzie. Jego atrybutami są: krzyż, laska pielgrzyma, niekiedy ryba i naczynie. W ujęciu bizantyjskim ukazywany jest z berłem i globem. Źródło: <https://brewiarz.pl/czytelnia/swieci/09-29a.php3> <http://ikony-michael.blogspot.com/2017/09/swieci-archanioowie-micha-gabriel-i-rafa.html>